

GYULAFEHÉRVÁR.

SZERKESZTŐSÉGI IRODA és
KIADÓHIVATAL:
Gyulafehérv. Tóvis-utoza 167. sz.
hová minden küldemény intézendő.

POLITIKAI, TARSADALMI és SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési Feltételek:

Egész évre, házhoz küldve 4 frt.
Félévre 2 „
Negyedévre 1 „
Egyes szám ára 10 kr.

MEGJELEN MINDEN SZERDÁN.

Gyulafehérvár, 1887. okt. 18-án.

Hervad már ligetünk, díszei hullanak,
Tarlott bokrai közt sárga levél zörög...

Berzsenyi.

A szüret eléggé figyelmeztet bennünket, hogy az őszi idény leplét vont a magára a táj s közeledik az évszakok anyósa: a tél. Már pedig, ámbár általános a félelem az anyósoktól, mégis ezzel meg kell most ez egyszer barátkoznunk. Ha jól ellátjuk magunkat a közel jövőre, akkor a közelgő tél komorságát több békétüréssel viselhetjük. Ne csodálkozzanak olvasóink, hogy e tárgygyal lapunk élén foglalkozunk, mert helyi érdekek elodázhatlan szava szólít fel bennünket arra, hogy egy pár gondolatnak, melyet a közönség fész hivatva valósítani, tért nyissunk.

Sajnáljuk, hogy a phizikusok nem haladtak még annyira, hogy világítsák és melegítsék fel a városokat, s mi még kénytelenek vagyunk a valódi meleg forrásához: az emberek kedélyéhez folyamodni. Többet remélünk ettől, mint a hozzánk ámbár közelebb álló, de ferdén tekintő nap sugaraitól. Varázsoljuk tehát köreinkbe a kölcsönös társaság, gyakoribb érintkezés, szorosabb összetartás jelszavai által azt a szórakozást és kellemes együttlétet, melyre hisz az évszakok bármelyikében egyaránt jogunk van.

„A dal a lég költészete“, s megdönthetlen igaz-

ság, hogy a zene oly öröksége az emberiségnek, melyet elfelejtett tőle elvenni, midőn kínos pályáján megindítá a büntetés keze. Az az öröm nagy, a melyet megosztani s az a fájdalom nem elviselhetlen, a melyet közölni tudunk, s nemesült fájdalom vagy magasztos örömnél legjőbb szónoka a zene. Ki lehetne mutatni s ha időnk lenne ki is mutatnók, hogy nehezen volt rossz és megátalakodott a nép, mely a zenéért rajongott, és egyáltalán nemesítőleg hatott mindazokra, kik a hangok világában időzni szerettek. Vajon rossz-e tehát ajánlatunk, melyről egyébiránt már hallottunk is egyet-mást rebesgetni, midőn Gyulafehérvár zenekedvelőit szeretnők egy csoportban látni, hogy jó kedves művészet versenyezzenek. Nem találna-e alkalmas helyet és időt erre az intelligentia leleményessége? Nem szerezne-e önmagának és másoknak is élvezetet kezdetül mondjuk egy berendezett vonó-négyes? A hozzá való erőnek nem vagyunk szükében. Csak a gondolatot akarjuk itten megpendíteni, a kivitel természetesen erre akarattal és képességgel bírónak maradna fenn.

Volnának más társadalmi összekötő elemek is. Mi is lehetünk kissé hiuk az évszakok példája után indulva. Míg a tavasz fiataiságának bájaiban mereng, a nyár hőségével dicsekszik, az ős mint élelmedettebb

A „GYULAFEHÉRVÁR“ TÁRCZAJA.

A Deák-szobor.

A lepel lehullott, a nagy mű készen áll. Elhangzottak az ünnepi szavak a Ferencz József téren, hol nem rég ő felsége a király az ország színe java előtt adta meg a jelt a lepel eltávolítására, ma már csak az a közönség lézeng, melynek nem volt alkalma a lelezési ünnepélynél jelen lenni.

Hányan vannak a nagy hazafi szobrának bámulói közt a kik nem is sejtik, hogy mily óriási szellemi és anyagi apparátust, mily megfeszített, nehéz munkát igényelt e mű létesítése. — Tíz éve már, hogy az első lépés a szobor felállítására ügyében megtörtént. Akkor hirdetett egy Szlávy József elnöke alatt alakult bizottság nemzetközi pályázatot a szobor mintájának elkészítésére. Mintegy 20 pályaműérkezet be, bel és külföldi művészekből kik közt több hírneves művész is szerepelt. A nemzetközi bírálóbizottság korán elhunyt zseniális szobrászunknak Huszár Adolfnak ítélte oda az első pályadíjat úgy a szoboralakok kitűnő csoportosításáért,

mint a mű szép felfogásáért és a talapzat gyönyörű architektikus kivételéért.

Huszár hozzá fogott a nagy műhöz, de már kezdetben az a kétely merült fel elméjében, vajjon Deák ülő szobor alakja megfelel-e a tér, a környezet és a kifejezendő eszme feltételeinek. Huszár inkább szeretett volna álló alakot készíteni és a zseni makacsságával ragaszkodott ez eszméhez. A szoborbizottság, melynek később Tisza Lajos gróf lett az elnöke, végre megbizta a művészt, hogy gipszből és fából készítse el és állítsa fel a szobrot jövőre helyén teljes nagyságában, hogy a benyomás így könnyebben meg legyen ítélhető. A kísérlet sikerült és a művészt is meggyőzte arról, hogy az ülő alak megfelelőbb.

Most komolyan hozzáfogott a művész a szobor alakjainak elkészítéséhez. Első alakja a „Justitia“ volt és ezt követte a „Népoktatás“ csoportja és Deák Ferencz óriási ülőalakja, melyeket befejezett de a „Kiegyezés“ csoportját már nem volt képes bevégezni, mert a halál oly váratlanul ragadta el a nagy művészt munkájától, melybe egész művészi ambícióját helyezte, hogy még esetleges intézkedésre sem maradt ideje. E szomorú esemény által a munka egyidőre fennakadást szenvedett, míg a művész örökössei elhatározták, hogy

a vagyont nézi és a szerzeményt, addig a legvénebb köztük a tél a leghiabb. S hogy ez is megbámulhassa önmagát, rálehel a vízre, hogy mint jégtábla — tükre legyen. Menjünk mi is e tükrökhöz. De nem akarjuk jégre vinni olvasóinkat. Csak szeretnők a korcsolyázók számát szaporítva, közöttük szervezettebb egységet létesítve látni. Volt ideje, midőn a korcsolyaegylet szélesebb körű érdeklődés mellett állandó jól gondozott jégpálya felett rendelkezett, mely kedves találka helye lett városunk nagyközönségének; zeneszó mellett vonultak végig merész iverekben a pályán a korcsolyázók, kiknek már a legközelebb múlt évben egy befagyolt pocsolyánál nem nagyobb jégtükrökkel kellett megelégedni. S mi volt ennek oka? kevesbedett-e a jégsport kedvelőinek száma vagy kedve? Nem. — Csak az indolentia foglalt nagyobb részt mindenki a másokra várva, „laissez faire, laissez passer“ módjára hagyta a dolgok folyását. Pedig még nagyobb áldozatokat sem igényelne ha az egylet tömörülve, bár kevés számú vezetősége erélyes kézbe venné a rendezést s előttünk állana egy kedves s egészséges téli mulatóhely, kellemes társadalmi érintkezés tere.

S Hogy a telet egész hosszában tekintsük, megemlíthetjük, ámbár még elég korán, a bálakat is. Sok emberen megtörténik, hogy mások tánczoltatják. Reánk nézve legjobb, ha mi magunk tánczolunk. Tánczban élénkül az ember, ez a kellem gyakorlótere, a kecsvezeti itt a tánczolóknak lépteit. S annál örömebb gondolunk a bálokra, mivel bálkiralynök szép számában vagyunk. Magától értetődik, hogy városunk közönségének azon szép szokását, melylyel mulatságát mindég fűszerezte és sietett örömet koronázni, a jó tükörnyelvények gondolatát most sem akarjuk kizárni. De szétforgácsolt iránylatok, nem hisszük, hogy hatalmasan emelnék ép az ily magas célok elérését.

Mert, ha nagyon sok van, az emberek könnyen eltánczolják kedvüket és egyesek a komikumig menő eredménnyel végződnek. Nem utánozhatjuk még egészen a nagyvárosokat. Gyulafehérvár közönsége kisebb.

Ezért jó volna az egyes báloknak mindenkor hangsúlyozott külön jellegét nem anovira előtérbe tolni, hanem az évad kezdetével az összes bálrendező tényezőknél együttesen és előre a bálok számát s idejét megállapítani s aztán valamennyinek rendezésénél valamennyinek befolyjni, hogy ekéint a közönség ne leljen kedvet a válogatásban s viszont a résztvevők esetleges pártoláshiány folytán derűtlenségökben ne legyenek kénytelenek csökkenni.

Midezeknek elmondására az bátorított fel bennünket, hogy az egész szem előtt tartása mellett néhány gondolatot téve a nagy közönség díszasztalára, csak azt mozdítanók elő, hogy tartós tél esetében a város kedélyének ruganyossága még tartósabb legyen. A rokonszenves hozzászólás és sikeres kivitel a hivatottabbak osztályrésze leend.

Közhasznu felszólalások.

(E rovatot készséggel bocsátjuk a t. olvasóközönség rendelkezésére s kérjük azt általános érdekü közleményekkel minél gyakrabban igénybe venni.)*

T. Szerkesztő ur!

Nem pro domo beszélek. Én nem szoktam a gyulafehérvári kövezeten sétálni. Sokkal kevesebbet töltöttem el a kövezet éghajlata alatt, mintsem annak éles-hegyes kiszögelesein sétálni, előttem élvezetnek tűnhetnek fel. Viszont sokkal kevesebb időt szándékozom ezen „éghajlat“ alatt eltölteni, mintsem más kövezést merészelnék javaslatba hozni. Sőt részéről teljesen kiegyítőnek találom azon bölcs in ezkedést, hogy a kövezet minéműségét utcai világítás teljes hiányának lepleivel borítja be, mert ha van színvakság, mért ne lehetnének érzésvakság is? Persze én, jobban mondva lábaim ez utóbbiban — sajnos — nem szenvednek. Nem úgy a sétáló közönség. Vagy tán úgy, de mégis sétál, mert azt szükségletnek találja. A sétátra ősszel nem jár, mert... mert először nem divatos, azután pedig a lakonbjai alatt oly sötét van, hogy a sétáló, Amerika valan egyik őserdejének sűrű homályában gondolja magát, melyből minden perczen előtörhet valami rezbörű indianus. De nem mindnyajan szeretik e regényes benyomásu környezetet. Sétálnak tehát estende a pacz járdáján, mely a szekéruktól annyiban különbözik, hogy ennél jóval — rosszabb, mar t. i. járni.

*) Névtelen beküldéseket nem fogadunk el.

a művet ők készítették el. — A szobor bizottság az örökösök ajánlatát elfogadta és Huszár segédjét: Mayer szobrászt bízta meg a mű befejezésével Ströbl Alajos tanár feűzete alatt, minek következtében a szobor műnek még hiányzó két alakja: a „Kiegyezés“ és a „Hazaszeretet“ Huszár eredeti tervei szerint csakhamar elkészült.

A mint a szobor egyes alakjai elkészültek a talapzatról is gondoskodni kellett. A szép tervet, melyet a bíráló bizottság annak idején kitüntetett, Schick danz Albert tanár és műépítő készítette nemes izlésben. A bizottsága talapzat anyagának megválasztásában nagy körültekintéssel járt el és csak akkor határozta el magát az általa legjobbnak talált anyaghoz, mikor több szaktekintély, köztük Krenner Pál tanár jeles mineralogusunk véleményét kikérte. De mivel hazánkban alkalmas anyag és az elkészítéshez vállalkozó nem találkozott, kénytelen volt a bizottság a külföldhöz fordulni. A talapzat óriási szyenit-koczkáit a cseh Fichtelgebirgeből szállították, a négy gyönyörü porfir-oszlopot pedig Sterzingből (Tirol). A bécsi Union-Baugesellschaft vállalta el, a talapzat munkáit és 2 évvel ezelőtt hozzá fogott az alapozáshoz. 7 1/2 m. mélységben 1 méternyi betonréteget és e fölé 6 1/2 m. vastag vízhatlan falazatot raktak és csaknem 2 évig hagyták állani, hogy megülepedhessen. Múlt év július havában kezdték meg a 9. m. magas talapzat lerakását, míg végre a talapzat, mely az alapozással összesen 48000 frtba került elkészült.

1883 év elején nemzetközi pályázatot hirdettek a szoboralkotóknak bronzba való öntésére. E pályázat egyike volt a legfontosabbaknak és legérdekesebbeknek, melyek valaha hazánkban eldöntettek. Érdekes azért mert egy hazai e téren új vállalat versenyzett sikerrel két régi híres külföldi céggel fontos azért mert e pályázat alkalmat adott hazánkban egy oly új iparművészeti ág megalapítására, melyért azelőtt száz ezrek vándoroltak ki a külföldre.

Összesen három versenyző volt. A bécsi Tubain cég, a világhírű Müller cég Münchenből mely már több mint 100 szobrot öntött és végre a hazai Schlick tele vasöntőde és gépgyár részvénytársaság újonnan berendezett bronzöntődjével, mely azonban már megelőzőleg a kitünően sikerült és a Deák mauzóleum kupoláját díszítő genius alakkal legszebb jelét adta nagy foku versenyképességének és a megbízás kifogástalan kivitele által a gyár mintaszerű berendezésének és vezetésének. A versenyzők közt Turbain volt a legdrágább. És daczára annak, hogy Müller tanár és a Schlick gyárajánlata közt, rendkívül csekély volt a különbség, a hazai bizottság, mely teljes garanciát látott e nagy hazai ipartelep versenyképességében, kitünő hírében és abban, hogy a gyár a „Genius“ szobor monumenta is alakjában minden tekintetben sikerült öntésével bebizonyította, hogy minden ily nagy munkára képes, a Schlick gyárat bízta meg a nagy mű elkészítésével. Az ide vonatkozó szerződést a bizottság részéről Tisza Lajos gróf a gyár részé-

rajta S vannak, a kik két óra hosszat is kibírják. Hjah, már edzettek. Igen, a fiatalok. De hát a gardirozó mamák? Ezek bizony időközönként szívesen leülnek. De hová? A szép új s cunya régi padok mind a sétatéren vannak, hol senki sem jár. Nem lehetne azokat a sétatérre mentén ültetett fák közé elhelyezni? Gyulafehérvárt az őszi sétatérre néhány decemberbe is átnyul. Tehát pár heti szolgálatot tethetnének ezen most haszontalanul veszteglő padok. Hallom ellenvetését. A piacon sok ember fordul meg éjente. Hátha valaki egy olyan padot szépen zsebrerak — pardon elvisz? De hát mire való a Klincsik-ek rettentetlen gárdája?

Csak ezeket akartam elmordani.

A ki egyebekben vagyok a tekintetes szerkesztőségnek mindenkor kész

előmozdítója :

Quidam.

Napi hírek.

Gyulafehérvár, 1887. o. t. 18.

— **(Hymenhir.)** Gróf Teleky Árvéd, gróf Teleky Guszáv fia, e hó 8-án tartotta meg Kendi-Lónán esküvőjét Teleky Bella grófnő, öz. gr. Teleky Miksáné leányával. Az ifju házapár állandó lakhelye Drassón lesz.

— **(Eljegyzés.)** Juchó bányatanácsos kedves leányát Ilonát e hó 11-én jegyezte el Marosujvárt Sándor Jenő, gróf Teleky Károly jószágigazgatója.

— **(A m. igeni választó-kerület)** üresedésbe jött; báró Kemény Gábor ugyanis a kézdi-vásárhelyi mandatum megtartására határozta el magát és lemondását szomszéd kerületünkről a képviselőháznak mar be is jelentette. E miatt új választás szüksége állván be, úgy értesülünk, hogy a választók báró Kemény Géza zászlója alá tömörülnek, ki szabadelvű programmal fog fellépni. Minthogy a választók tulnyomó része ezen jelölés mellett van, megválasztatása nem szenved kétséget.

— **(Megyénk közigazgatási bizottsága)** október havi rendes ülését Csató János kir. tanácsos-alispán elnöklete alatt tartotta meg, mivel a főispán a görgényi vadászaton rendezői tiszte által volt visszatartva.

— **(Megyei közgyűlés)** e hó 15-én tartatott meg báró Kemény Kálmán főispán elnöklete alatt; a gyűlés a — miut számunkban közölt — tárgysorozatot egészen leárgyalta s határozataival az állandó választmány javaslatait elfogadta. Varosunkat érdeklőleg tudomásul vétetett a kép

ről Schlick Béla jelenlegi és Langenfeld Frigyes volt igazgatók irtak alá. Az utóbbi volt a bronzöntés megteremtője hazánkban és egyedül neki köszönhetjük e nagy fontoságu műiparág meghonosítását.

Természetes, hogy a szobor bizottság e határozata, minden jó hazafi keblét örömmel töltötte el már azért is mert a gyár jó neve eleve garanciát nyújtott a mű sikerültére nézve, és mert mindenkinek jól esett az a tudat, hogy nagyjaink szobrai ezentul hazai gyártelepen, itthon öntethetjük és nem lesz szükségünk sem külföldre menni sem onnan idegeneket e célra behozni. A gyár az első szoboralak a „Justitia“ öntését 1883 szeptember havában kezdte meg Herpka Károly a gyár derek műöntőjének vezetése alatt és ez év február havában fejezte be az utolsó alakot. Időközben a Justitiát az orsz. kiállítás alkalmával a nagy iparcsarnokban kiállította, a hol a kiállítás egyik díszét képezte, és a magyar ipar diadalát hirdette. Az összes szobrok feiállítására ez év július 23-án fejeztetett be. A lelepszésnek már tulajdonképen május havában kellett volna végbemenni, de a Huszár elhalálózása következtében közbejött akadályok néhány hóval elődáztták.

És most hirdesd te soha el nem muló, ércbe öntött férfiuban megtestesült nagy eszme: hazánk dicsőségét, halhatatlanjaink nagyságát, művészeünk magas fokát és iparunk versenyképességét!

K. Gy.

viselési tagok megválasztása, ugyszintén elfogadtattak városunk módosított szervezeti szabályzata és közgyűlési ügyrendje.

— **(Elismerés árvaszékünknek.)** Megemlékeztünk volt azon vizsgálatról, melyet belügyministeri rendelet folytán Tóth Miklós megyei árvaszéki elnök árvaszékünknel tartott. A vizsgálat a megyében levő többi városi árvaszékekre is kiterjedt, s azok eredményét a vizsgáló elnök a megyei közigazgatási bizottság havi ülése elé terjesztette. A jelentés szerint az ügyvitel és gyámtári kezelés Gyulafehérvárt teljesen rendben van, Vizaknán, Nagyenyeden és Abrudbányán és különösen Abrudbányán sok tekintetben nagyon hiányos és a szabályzattal nem összhangzó. A bizottság 30 napi határidőt tűzött ki a szabálytalanságok megszüntetésére és egyidejűleg a gyulafehérvári árvaszéknek elismerést szavazott.

— **(A kereskedő tanoncz-iskola)** életbeléptetése tárgyában, mint már említők, e hó 13-ra értekezlet volt összehívva. Novák Ferencz kir. tanácsos-polgármester akadályozása folytán Roska József vevé át az ülés vezetését, melyen Ávéd Jákó ipariskolai igazgató vitte az előadói tiszte. Utóbbinak előadmánya egyhangu tetszésnyilatkozattal fogadtatott. Bajos is lett volna különben ellentmondást érvényesíteni, mert Salmen Frigyes kereskedőn kívül az összes meghívott kereskedők közül senki sem volt jelen. Elég élesen meg sem róható közönyösség mutatkozik e tényben kereskedőink között a tanonczok oktatása iránt. Ugy látszik a kereskedő urak megaléglik, ha a tanoncz tud jól boltot kisépenni s vevőnek egy kézi csomag árut hazavinni; ha ezeken felül egy 57 kros számlát is képes inkassálni, a tanoncz műveltségének netovábbján áll s a princzipális ur felesleges könnyelműségnek tartaná a szegény tanoncz szoba-öprési tehetségeit akárcsak számtani tanulással is befolyásoltatni. „Az ember magasabb céljaival nő!“ Mily nagyok lehetnek kereskedőink céljai, ha ök magok ily óriásit nőttek s a cseh politikusok reichsrathbeli abstinentiáját megirigyelve, tanonczai kiképezhetésére összehívott értekezletre meg sem jelennek. De tévedünk, ha ily magas mértékkel mérjük a kereskedő urak eljárását. Annak bizony nem politikai indok, hanem egyszerűen semmibe vevés, közöny volt az oka. S amit akartak, el is értek. Nem lesz külön kereskedői tanoncziskola s a tanonczok nyugodtan söpörhetik tovább a boltot

— **(Az ipariskola új helyisége)** e hó 16-án nem volt megnyitható, mivel annak belső berendezése, padok festése stb. a kedvezőtlen időjárás folytán nem fejeztethetett be; a munkálatok azonban szabadatlanul tartanak s e hó végeig okvetlen elkészülnek, úgy, hogy a megnyitás előreláthatólag f. november 2-án fog megtörténni. — Az iparos olvasókör ugyanazon telken levő helyisége már teljesen kész és szintén november 2-án lesz használatba adva.

— **(A szüret.)** mely a város csekélyebb minőségű szőlőiben e hó 10-én tartatott meg, igen gyenge eredményt mutat fel. Ott hol előbb 80—100 veder termett, most alig van 10—15. A must 11—13 fokú. A főbb helyeken a szüret e hó 20-án lesz.

— **(Az alsófehérmegyei tanító-egyesület)** gyűlése e hó 13-án ment végbe Gáspár János kir. tanácsostanfelügyelő elnöklete alatt; a gyűlést Oswald János helyi ref. tanító próbaelődása nyitotta meg, mely többek hozzászólása után sikerültnek mondatott ki. Az ugyane gyűlésen megejtett tisztujítás eredménye. elnök: Dr. Elek Vik-tor, alelnök: Altmann József, jegyző: Oswald János, pénztárnok: Kiss Elek. A fiókkör jövő gyűlése Alvinczen lesz.

— **(A roncsoló toroklob.)** a gyermekek vése, sajnos ismét több áldozatot követelt városunkban, s főleg egy városrészt — a Lipovánt — támad meg, habár elszigetelt eset a Hajósban is előfordult. Dr. Reiner és Dr. Nánán városi orvosok ennek folytán Dr. Deutsch és Dr.

Hartenbaum gyakorló orvosokkal magánértékelést tartottak s konkrét javaslatokat terjesztettek a tanács elé a járványosan fellépő betegség elleni óvintézkedések életbeléptetése tárgyában. Tegnap délután az egészségügyi bizottság ülést tartott, melyen az elnöklő **Novák Ferencz** kir. tanácsos-polgármester előterjesztette, hogy a Lipovánban e hó folyamán a diphteritis folytán 9 haláleset fordult elő. A betegség szerfelett ragályos voltánál fogva a görög kel. és a görög kath. elemi iskolák 10—14 napra bezárattak, mivel a növendékek között szintén fordult elő betegedési eset. Ugy szintén megvizsgáltattak a többi elemi s az irgalmas nővérek iskolája is, s azon növendékek, kik a betegség által megátadott városrészben laknak, az iskolák látogatásától egyelőre eltiltattak. Porubek levélhordó házában szintén fordult elő haláleset, a levélhordó szolgálatától ideiglenesen felmentetett, nehogy a különböző házakban való megfordulása által a ragályt esetleg tovább terjeszthesse. A Lipován városrészbe **Bergyán György** és a **Hajósba Veress Mihály** biztosokul rendeltettek ki, ezeknek kötelességében állván a tett intézkedések pontos megtartását szigorúan ellenőrizni, minden egyes betegedési esetet azonnal a rendőrségnek bejelenteni s a legközelebb kéznél levő orvos által a gyógykezelésbe vételt azonnal eszközöztetni. Minden ház, melyben betegedési eset fordult elő, figyelmeztetésül fekete táblával látandó el; a torok és éjjeli virrasztások halálesetnél szigorúan betartatnak s ellenőrzéssei az éjjeli őrök is megbízottak. A temetések rendőri kíséréssel történnek, hogy mindenki azokbani részvételtől visszatartassék. A lelkészek felkértek, hogy az óvintézkedésekről híveiket értesítsék; a szegényebb sorsuak hatóságilag láttatnak el gyógy- és fertőtlenítő szerrel. — Ezek azon intézkedések, miket a városi tanács, rendőrség és egészségügyi bizottság az orvosokkal egyetértőleg megtenni elhatározott s el kell ismernünk, hogy a hivatott tényezők minden lehető elkövetnek a ragály terjedésének meggátlására. Vajha ígykezetüket mihamarabb siker koronázza!

— **(Vonatkésés.)** A Tövis-Gyulafehérvár között közlekedő tehervonat, mely személyeket is szállít, vasárnap délután 3 órai késéssel érkezett Gyulafehérvárra.

— **(Az első táncestély)** a tisztai kaszinóban az évad kezdetéül szombaton este volt s igen vig kedv mellett foltt le. — A tánczosnőknek ugyan jó dolguk volt, mert mind egyikre legalább öt tánczos jutott, úgy hogy a petrezselyemnek még a magja is ki volt irtva. Jövő szombaton a kaszinóban férfiestély lesz.

— **(Katona-zenekar)** hangversenyezett mult kedden a „Hungária“-szálló földszinti termeiben, melyet szépszámú közönség hallgatott végig. A városon most volt először alkalmunk a 62. ezred zenekarát hallani s tegyük mindjárt hozzá, hogy e hangversenyen is mindjárt jó véleményt keltett maga iránt. Kitünően volt előadva Thomas „Mignon“-jából a románcz; igen tetszetek a „csárdás“ és **Pinl** karmester által összeállított „diákdal-egyveleg.“ Derűtséget keltett a választékos műsor utolsó száma, mely sikerült quodlibetben zeneileg írja le **Pichler** történetét, ki tudvalevőleg mult évben Bécsben a **Szent-István** tornyot mászta meg s ormára egy zászlót tűzött ki. Jellemzően írja le a zene a „**Höher Péter**“ régi emlékeket keltő hangjaival, miként mászik felfelé, hogy kiáltja az „éljen a császárt!“, jön a rendőrség, ő kuszik lefelé, felvonulnak a tűzoltók mentő ponyvával; a tűzoltók riadója mindég egy félütemmel igen későn hangzik a zene közé, e dissonántia jelezni akarván, hogy a tűzoltók . . . mindég későn jönnek. Egy szóval az egész igen jó zenei tréfa.

— **(Abrudbányai hírek.)** A város képviselő testülete egy 50000 frtos kölcsön telvételét határozta el 30 évi kamattörlesztés mellett, hogy e kölcsönrel régebbi apróbb adósságait kifizesse s piacz és vásártereit, valamint a várost átszelő Abrudpatakát szabályozza. — Az ujonnan alakult

román nőegylet román leányiskolát állított fel, mely még mult hó 15-én nyílt meg. — A helyőrségi szolgálatban a 23-ik vad iszázalóalj, mely a nagygyakorlatok után **N.-Szebenbe** vonult, az 51. (kolozsvári) gyalogezred 2-ik zászlóalja váltotta fel, melyet megérkezésekor a város polgársága üdvözlő becszettel fogadott s tiszteletükre e hó 8-án barátságos lefolyásu ismerkedési estélyt rendezett.

— **(Egy kutya viszontagságai.)** Említettük volt, hogy **Maurer** hadnagynak egy szép nagy kutyája a hadosztálygyakorlatok alatt innen elvonuló honvédcapatokhoz csatlakozott. Később egy közös hadseregbeli csapathoz pártolt át s a nagygyakorlatok után ezzel együtt **Beszterczére** vonult. Itt észrevették a kutya nyakövén a feliratot: „**Lieut. Maurer**“ s uttöbbinak egy ismerős bajtársa értesíti a tulajdonost a kutya hollétéről. Szerencsére akad is nemsokára alkalom a kutyát ideszállítani; egy csapat ugyanis **Beszterczéről** **Bosznia**ba vonulván, értesítették a hadnagyot, hogy a csapat a kutyát is hozza magával, **Gyulafehérvárra** ekkor és ekkor éjjel 12 órakor lesznek, mikor is a kutya itt átvehető lesz. Ezen különben pontos értesítés meg is érkezett, de — másnap, miután a boszniai csapat már rég eltűnt a **Gyulafehérvári** láthatárról, úgy hogy most a kutya valószínűleg **Gorazda** vagy ahhoz hasonló boszniai helységben segítkezik a közbiztonságot fenntartani. Hogy mikor kerül majd vissza **Gyulafehérvárra**? nos ha . . . majd a csapatot ott **Bosznia**ban felváltják s az véletlenül ismét erre veszi útját, feltéve, hogy a vonatkozó értesítés nem másnap érkezik meg.

— **(Lapunk nyomdájában)** két jó házból való **tononcz** azonnal felvételik.

— **(A Gyulafehérvár—Abrudbánya)** közti hadosztály is fontos utnak állami kezeles alá vételt az e végből intézett felterjesztés folytán a közlekedési miniszter ugyan méltányosnak ismeri, de államháztartási okokból nem esz közöltheti; a köz. biz. e miatt elhatározta, hogy ez ügyet újabb felterjesztés megtétele végett a közgyűléshez teszi át.

— **(Hus-szállítás a nagyenyedi fegyintézetbe.)** Az 1888-bani huszükséglet biztosítására **Atzél Béla** fegyintézeti igazgató 2565—1887. sz. alatt a következő árlejtési hirdetményt bocsátotta ki: „A vezérésem alatt álló k. r. orsz. fegyintézetben letartóztatott fegyenczek házilag kezelt ételnevezéséhez az 1888. évben szükséglenő marha- és borjúhús szállításnak biztosítása végett f. évi október 28-án d. e. 10 órakor az igazgatói irodában árlejtés fog tartatni. Felhivatnak tehát a vállalkozni szándékozók, hogy a fenntebbi határnapon személyesen vagy szabályszerű megneveléssel ellátott képviselőjük által jelenjenek meg és szabályszerűen bélyegzett esetleg biztosítékul is szolgáló 100 frt bánatpénzzel is ellátott zárt ajánlatukat a kitűzött határidőig nyújtásuk be. Az ajánlatban az egységi árak határozott összegben kiteendők és megemlitendő, hogy az ajánlattező a feltételeket ismeri és magát azoknak aláveti. A vállalkozási feltételek az intézeti kiadóhivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők. A kir. orsz. fegyintézet igazgatósága **Nagyenyeden**, 1887. október 5.“

— **(Ut- és hidváltatok.)** A **Torda-Nagyszeben-Brassó** közti államiúthoz az 1888—1892. évekbeni kavicsszállítás biztosítására **Bányai Károly** vállalkozó elmozdítása folytán s ugyanannak veszélyére zárt írásbeli ajánlati tárgyalás lesz f. év október 22-én **Nagy-Enyeden** az alsó-fehérmegyei állami építészeti hivatalnál. — Ugyanott lesz szintén október 22-én hasontárgyalás a **toroczkói** törvényhatósági ut nyirmezői szakaszán levő felső nagy hid építése tárgyában 1712 frt 63 kr. költségleíránnyal.

— **(Kellemetlen csere.)** Említettük volt mult számunkban, hogy **Kovács Simon** szépsi-szt.-györgyi esperesplébános bördöndjét elcserélte **Weber** parajdi gyógyszerészre. Utóbbi az idegen bördöndöt szintén hatóságilag felnyitvatván, megtudá a tulajdonos nevét s így a **kellemetlen csere** az által ért véget, hogy mindketten a bördöndöket ismét visszacséréltek.

— (A helyi katonai fogdában) e hó 20-án lesz árlejtési tárgyalás a katonai foglyok fehérneműi mosásának elvállalására 1888—1890 évi időtartamra.

— (A bőr elkérgesedése.) Lapunk egy barátja a következőket írja: A bőr elkérgesedése különösen a lábakon, a mit népiesen tyukszemnek nevezünk, mind nagyobb mérvet ölt és ez az egybaj az, melyen éppen az egészséges, sokat mozgó és járó emberek és azok a nők és férfiak szenvednek legtöbbit, a kik a feszítő lábbeliket kedvelik. Sok szakember foglalkozott már avval, hogy miként lehetne e kellemetlen bőrkérgesedést alaposan eltávolítani; de a sok kísérletnek az eredménye a lapok hirdetései közt mutatkoznak legjobban és pedig hangzatos frázisokban. Mindezek az agyon-dicsért csodaszerek azonban nem sokat érnek, mert ha eltávolítják is a tyukszemet, ugyan azon a helyen rövid idő múlva ismét visszajön. Tudtommal és a saját tapasztalatom szerint az egyedüli legjobb szer a Luser-féle turista tapaszt mely alaposan, könnyen és biztosan eltávolítja a tyukszemet és egyéb bőrkérgesedést akár a kéztől, akár a lábról és néhány nap alatt vissza adja a bőrnek régi lágyágát. A Luser-féle turista-tapaszt a vidéken majd minden nagyobb gyógyszerertárban és Budapesten a főraktárban: Török József gyógyszerésznél (Király-utca) 60 krajczárnyi csekély árért kapható de ajánlom, hogy a vevő csak Luser-félét kérjen és fogadjon el, mert a többiek nagyrészt csak gyenge utáztatok.

— (Nincs többé petroleum-robbanás.) Levelezőnk a következőket írja: Mindenki tudja, mennyi bajt okoztak már az eddig alkalmazásban volt lámpák. Alig van nap, mel en egy vagy más helyen szerencsétlenség ne történe. Itt a lámpa felrobbanása következtében a vagyon megy tönkre míg másutt akárhányszor emberéletet is követel a jelenleg használatban álló lámpa, melynek primitív szerkezeténél az ember és a vagyon egy pillanatra sincs biztonságban. Most azonban egy ép oly czélszerű, mint zseniálíg találmánnyal e bajon végleg segítettek, a mennyiben az „univerzális biztonsági lámpa“ (Siemang szabadalm) a petroleum-robbanást teljesen lehetetlenné teszi. Ez új lámpa hivatva van a régi rendszerű és kivétel nélkül robbanás és tűzveszélyes lámpákat kiküszöbölni, a személy- és vagyonbiztonságot fokozni és a lámpák által történő szerencsétlenségeknek véget vetni. Nem szándékunk e lámpák szerkezetét részletesen leírni csak azt hangsúlyozzuk, hogy azoknál a robbanás veszélye még ha magas helyről leesnek is ki van zárva. Szerkezeténél fogva még a legolcsóbb petroleum is szagtalanul ég benne és kisebb olajfogyasztás mellett nagyobb világosságot ad. Tisztántartása rendkívül könnyű és az olaj az utolsó cseppig büznélkül ég ki belőle. A kinek családja jóvolta szíven fekszik, az ne tűrjön más lámpát a házában mint ilyet, vagy szerezzen magának legalább ily új égőt, mely minden nagyságban kapható. E lámpák magyarországi főraktára Budapesten van Zahn J. G. örökösainél Károly körút 9 sz. Az ausztriai főraktár ismét eladók részére Breden A. czégnél Bécsben van Wollzeile 14 sz. alatt.

— („A kéveköltő-aratógépek terjedése“) czim alatt ez év tavaszán egy közlemény jelent meg a lapokban, mely azt az öröndetes tényt konstataálta, hogy a „Mc. Cornick“-féle kéveköltő aratógépek hazánkban mindjobban terjednek. Ma más megeledeéssel említhetjük fel, hogy az említett közleményben felsorolt és különben is számos helyen ismert előnyök az idén is sok gazdát indítottak arra, hogy e kitűnő és aránylag olcsó gépet, mely már a kitűntetések és első díjak egész légióját mutathatja fel beszeresse és ez által megmeneküljön az emberi munkaerővel járó aratás bosszankodásaitól, kellemetlenségeitől és lassuságától. E gép rendkívüli munkaképessége szilárdsága és könnyű kezelése teszi csak lehetővé annak elterjedését hazánkban. És miután előrelátható, hogy a „Mc. Cornick“ féle kéveköltő aratógépnek jó hira még számosakat fognak beszerzésére indítani, szükségesnek tartjuk megjegyezni, hogy Müller Emil ur buda-

pesti jóhirű mezőgazdasági gépraktár tulajdonos (váczi körút 76 sz.) a világhírű Mc. Cornick-féle gvár képviselője szivesen ad e tárgyban bővebb felvilágosítást és vásárlás esetén kívánatra — nemcsak munkába állítatja a gépet, hanem annak kezelését be is taníttatja az arra hivatott munkással.

Szerkesztői üzenet.

— P. G. Kolozsvár. Az ígért elbeszélésre már vártunk, s kár volna annak elküldését halogatni. — A kiadóhivatal állítása szerint a példányok elmentesztettek; ujjakkal pótolatjuk. A „rajz“ legközelebb jön.

— F. S. Budapest. Igért közlemények hol késnek a „központi“ hómályban?

Nyilttér.*)

Reinseidene Stoffe 80 ar. per meter, sowie a fl. 1.10 und fl. 1.35 bi. fl. 6.10 (farbige, gas reifte und carrirte Dessins) versendet in einzelnen Rollen und Stücken zollfrei ins Haus das Seidenfabrik-Depot G. Henneberg k. u. k. Hoflieferant Zürich. Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr. Porto.

27—24—24.

Schwarz Satin merveilleux (ganz Seide) fl. 1.15 per Meter bis fl. 6.45 (in 16 verschiedenen Qualitäten) versendet in einzelnen Rollen und ganzen Stücken zollfrei ins Haus das Seidenfabrik Depot G. Henneberg (k. u. k. Hoflied.) Zürich. Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr. Porto.

Elutazásom napja hirtelen és váratlan következvén be, barátim és jóakaróimtól bucsuszó nélkül kellett megválnom. Tavol tőletek, távol édes hazámtól ez uton mondok idegen országból még egy „Isten-hozzádot“ mindazoknak, kik becses emlékekben megtartani sziveskednek. Öröndetes viszontlátás reményében lebegjen felettetek a Mindenható védő keze! — Salvete! Valette

Weisz Mór.

* E rovatban megjelenő cikkért nem vállal felelősséget a Szerk.

CSARNOK.

ERNA.

A „GYULAFEHÉRVÁR“ eredeti beszélye.

— Irta: **Keppich József.** —

7. Nagyszerű látvány tárult el szemek előtt. Az éden né átvátoztatott vígadó termei csak úgy hemzsegték a még mindig érkező szebbnél szebb nympháktól s a polgári és katonai méltóságok legtekintélyesebbjeitől. Az emberi szem nem vala képes e képet teljes nagyszerűségében áttekinteni.

Berta és Reginának nagy erőmegfeszítésbe kerülhetett, a látottak iránti csodálatukkal karöltve járt örömdüknek hangos szavakban kifejezést nem adni, s magukban körülbelül azt gondolhatták, hogy ilyesmi csak is jogaszoiktól telik ki.

Nem úgy Erna.

Egy gyönyörű szép festményhez hasonlóan — Erna is igéző — mint Rafael alkotta készitvény — nem törődött szépsége Junói termete előidézte hatással, de ő maga is úgy látzott semmi meglepetést, örömet, az itt felhalmozott szépségek és nagyszerűségek megtekintésében nem tanusított, közönyösen egy Vénust jelképező szoborként nézte mindezeket. Igen fel volt izgatva — minsem mára mint fatumára gondolni képes lett volna. — Fét, remegett valamitől, ő maga sem tudta — hogy miért; csak érezte, sejtette, hogy az ege újra beboruland.

Javában jártak a csárdást. Erna is szenvedélyesen adá magát oda a táncznak — már azt hitte, hogy csakugyan

élénk képzelődése játékot üzött volt vele, — milyen jól csett neki bohóságán nevetni, — midőn tánczosa ép megköszönte vele éreztetett kegyét, — egy fiatal embert sebes léptekkel, — örömsugárzó arcczal feléje közeledni látott.

— Sándor! remegék ajkai. Vére elállott. Szemei kitágultak, önönmaguknak hinni nem akarván.

A sorsnak mily ironiája! Félt szerelmétől, remegett attól, — meglátni kelleni azt, kit szeret, s ime meg keile látnia — őt — Sándort, kit gyűlöl. Összeszedte magát; Sándor előtt nem volt szabad gyengének mutatkoznia. Halálos ítélete volna.

— Erna kisasszony!

Kegyed itten körünkben! Oh mily szerencse! — kezdé Sándor Erna által a lehető legszivesebben fogadtatván, ha tudta volna, hogy kerestem, kutattam a szép haza minden zugában nyomát találandó, ha tudta volna, hogy mily boldogtalannak éreztem magam, midőn óriási fáradozásaim semmire sem vezettek, — dugába dőltek — oh — akkor bizonyára nem volna oly kegyetlen, értésemre nem adni legalább csak azt, hogy él. S hévvel kezét megragadva, egy forró csókot nyomott reá. Egy örömköny rezgett szemén, lehullott Erna kezére.

Visszahuzta. Oh hogy égette ez a köny; mily lázba hozá egész valóját tekintete, mely a legnagyobb kéjjel természetén csüggött. Nem volt szükség mondania, hogy még mindig szereti, mutatta ezt minden egyes mozzanata, tekintete.

— Legyen meggyőződve, hogy én is e viszontlátásnak nagyon örvendek; hogy is ne, hiszen oly jól esik egy idegen városban a sok idegen között, egy kedves ismerősét viszontláthatni, egy régi jó baráttal találkozhatni.

— Barát — oh mily hidegen hangzottak szavai, mint fájtak felujongott keblének. Szemei villogtak.

Nem akar tévedésbe ejteni, — tehát csak háborut — s semmi áron békét? Jól van! Elfogadom — gondolá magában, s a mondottaknak mi értelmet sem tulajdonítva — teljesen mellőzve — másra áttérve — fölkeri az első négyesre.

— Sajnálom, későn jött.

— Ugy hát a másodikat esedezem.

— Erna kisasszony!

— Bé-la!?

Erna összerezzen. Oh mily szép álm! Mily gyönyörű képeket lebegtetett szemei elé. Bélát véle látni, hangját véle hallani. Mosolygott. De hát csakugyan álmodik! Im most közelebb lép, kezét megragadja, érezte keze szorítását. Ezek nem álmképek — nem — de jelenségei a rideg valóságoknak.

Hat minden esküdött ma ő ellene össze? Nincsen menekvés e labirinthból, szabadulás e chaosból?

Oh — miért nem engedett sejtelmeinek, miért nem maradott odahaza? Késő! Erezte, hogy sorsa ma ez estélyen fog eldöntetni. Sejtette a két ellenfél összetalálkozashatából eredhető következményeket, valamint azt is, hogy boldogtalan leend.

Az érzelmek különféleségei szülte egymással homlok-egyenest ellenkező hatások sulya alatt majdnem összeroskadt. Támaszt keresett A két fiatal sietve oda nyujtá karját; Erna a hozzá közelebb állóét vette. Béla volt a szerencsés.

— Béla, tehát csakugyan ön az — kezdé kis szünet mulva reszketeg hangon Erna — egy csendes félreeső helyen letelepedve.

— Hát elég vala egy év szerelmünk örökkévalóságában emlékemet annyira eltüntethetni, hogy még reám sem ismer; oly kiesiny az oly nagynak vélt szerelmed, hogy megpillantásomkor fájdalomban feljajdulsz?

(Folyt. köv.)

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. MÁYER ÖDÖN.
LAPTULAJDONOS és KIADÓ: ÁVÉD JÁKÓ.

H i r d e t é s e k.

OSVÁTH PÁL

PUSKAMŰVES

Kolozsvártt, belközép-utca 25. szám.

Kész elől. és hátultöltő vadász- és szobafegyverek, pisztolyok, revolverek, valamint mindennemű fegyverhez való töltények mindenkor nagy választékban kaphatók.

Ügyszintén mindennemű fegyver- és revolver, stb. javítások, hátultöltőkre való kicserélések a legpontosabban s a legjutányosabb árakban eszközöltetnek.

Vidéki megrendelések szintén gyorsan és pontosan teljesíttetnek.

Minden új készítménynél, vagy nagyobb javításoknál egy évi jótállást biztosítok.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kéri.

110 5-2 tisztelettel: OSVÁTH PÁL, puskaműves.

Legujabb!

Legujabb!

PRÉSERVATIVES

Angol gyártmány,

a francziánál **sokkal** megbízhatóbb. Az angol préservatívek mindeddig a bevitel nehézségei miatt nem voltak kaphatók; ezt megkerülendő, a gyár külön raktárt szervezett és gyártmányait az eredeti gyáron eladja. Vidéki megbízások rögtön utánvét vagy az ár beküldése mellett foganatosítatnak; ára tuczonként 3, 4, 5, 6 frt. Külön árjegyzékek ingyen és bérmentve zárt levélben. Czim: Angol gyári raktár Budapest Deák Ferencz-utca 17 sz. az udvarban balra. 86, 10-8

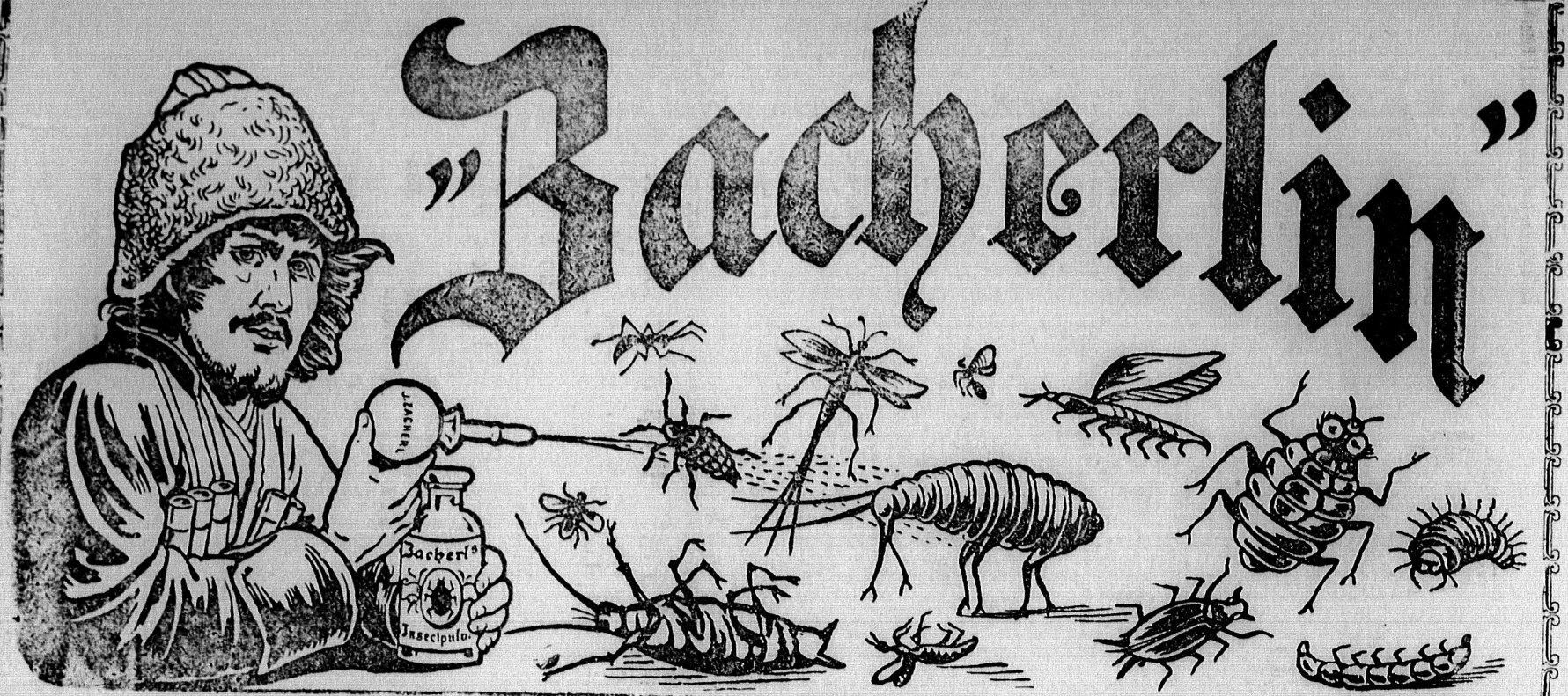

En, Csillag Anna

185 centiméter hosszú óriási Loreley-hajammal, melyet az általam fölitalált kenőcs 14 havi használata után nyertem, mely megakadályozza a **hajkihullást**, elősegíti a **hajnövést** és erősíti a **hajbört**, uraknál elősegít egy teljes **erős szakálnövést**, rövid ideig való használat után a hajnak, valamint a szakálnak természetes szint és sűrűséget kölcsönöz és megóvja korai őszüléstől a legmagasabb korig. — Egy köcsön ára 50 kr., 1 frt. és 2 frt. — Postával küldés naponként az egész világra. pénz előleges beküldése, vagy postautánvétellel az egész világra.

62. 20-15

CSILLAG és Társa,
Budapest, Király-utca 26. sz. a.

LEGKITÜNŐBB SZER MINDEN ROVAR ELLEN

Ez az új, kitünő specialitás bámulatos erővel és gyorsasággal kiöli a férgeket a lakásokból, konyhákból és szállókból, valamint a házi állatokról, az istállókból, üvegházi és kerti növényekről. Az igazi csakis névaláírással és védelmi jeggyel ellátott eredeti üvegben kapható. A mit pusztán papírzacskóban mérnek ki, az sohasem igazi „Zacherl-Specialitás“!

ZACHERL J., Bécs I. Goldschmiedgasse Nr. 2.

Raktárak Gyulafehérvártt és vidékén:

Gyulafehérvár [város] Mihelyes Zs. ur és Frólich Gyula gyógyszerárakban. Jakabfi Albert kereskedésében. — Gyulafehérvár [vár] Nagy József gyógyszerárában Mühler Ignác kereskedésében.

Abrudbánya: Molnár Árpád urnál.
Balászfalva: Schissl K. és Limberg S.
Szászváros: Gratius József-nél.
Déva: Hirsch Adolf nál.
Medgyes: Breckner Károly, Guggenberger L. R. Kremer Frigyes.

Szászsebes: Binder J. Laj. Obnitz N.
Nagy-Enyed: Wincler János.
Piski: Zeidner A. Gusztáv.
Szerdahely: C. Fried Schimert gyógyszer.
Zalathna: Slavkovits István.

73. 6-3.

A vidéken „valódi Zacherlin“ ott kapható, hol „Zacherlin falragaszok“ láthatók.

Wer im Zweifel darüber ist,

welches der vielen, in den Zeitungen angepriesenen Heilmittel er gegen sein Leiden in Gebrauch nehmen soll, der schreibe gefälligst eine Correspondenzkarte an Richters Verlags-Anstalt in Leipzig und verlange die illustrierte Broschüre „Krankenfreund“. In diesem Büchlehen ist nicht nur eine Anzahl der besten und bewährtesten Hausmittel ausführlich beschrieben, sondern es sind auch

erläuternde Krankenberichte

beigedruckt worden. Diese Berichte beweisen, daß sehr oft ein einfaches Hausmittel genügt, um selbst eine scheinbar unheilbare Krankheit noch glücklich geheilt zu sehen. Wenn dem Kranken nur das richtige Mittel zu Gebote steht, dann ist sogar bei schwerem Leiden noch Heilung zu erwarten und darum sollte kein Kranker verjäumen, sich den „Krankenfreund“ kommen zu lassen. An Hand dieses lehrreichen Buches wird er viel leichter eine richtige Wahl treffen können. Durch die Zusendung erwachsen dem Besteller

keinerlei Kosten.

*) Gyulafehérvártt kapható:

Frólich Gyula gyógyszerárában

és Kojeteinben:

Kubicek J. gyógyszerárában.

25-40-40

Alapítottott
1861.

WEISZ D.

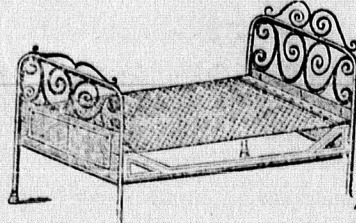
Alapítottott
1861.

házi gazdasági cikkek és gépgyára

Magyarország legrégebb és legnagyobb

= VARRÓGÉPRAKTÁRA. =

Budapest VI. szerecsen-utca 35. szám (opera-utczával szemben)
saját házában, (már nem József-tér 4. sz.)

Ajánlja saját gyártmányu, a legjobb anyagból gondosan készített angol rendszerű **tömörvaságyak** és **gyermekágyakat**, szab. ruganyos **sodronyágybeteit** vas- és fakörözetben, amer. rendszerű **kocsiléseit**, szab. **mosógépeit** minden háztartásban nélkülözhetlen

ruhamángorlókat, **ruhafacsarókat** és **ruhazárítókat**; továbbá **bőrványológépeit** cipészek és bőrkereskedők számára, és francia rendszer szerint gyártott kitünő vasalókályhát. Különösen van szerencsém a t. vevő közönség b. figyelmét dusan felszerelt **varrógép** főraktómra felhívni, melyen minden rendszerű és legjobb gyártmányu **varrógépeket** és alkatrészeket dús készletben tartok. Mindennemű gépjavítás gyáromban gyorsan és olcsón eszközöltetik.

Intelligens utazók felvétetnek és minden nagyobb vidéki városban képviselőségek alakittatnak.

115. 6-1.

Nyomatott Papp és Ferdinándnál a püspöki lyceum könyvnyomdában Gyulafehérvártt. (Novák Ferencz-tér.) 1887.